

Rapport

Datum: 9 juni 2006

Rapportnummer: 2006/202

Klacht

I. Verzoeker klaagt erover dat de gemeente Velsen onvoldoende uitvoering geeft aan zijn gehonoreerde ideeën voor het project 'Veelzijdig Velsen'. Het betreft met name het idee voor een fontein, dat in verband met de huidige financiële situatie van de gemeente niet meer op basis van het oorspronkelijk genomen besluit van 3 februari 2004 zal worden uitgevoerd en waarvoor hernieuwde besluitvorming zal plaatsvinden.

II. Voorts klaagt verzoeker erover dat de gemeente Velsen zijn klacht dat zijn als deelnemer van het wijkplatform Velsen-Zuid ingebrachte en door de gemeente overgenomen idee om bloembollen te poten langs een met naam genoemde laan in Velsen niet is uitgevoerd, heeft afgedaan met de constatering dat een betrokken medewerker van de gemeente bestrijdt dat er niets is gepoot en de constatering dat er niets is opgekomen en in verband met de financiële situatie van de gemeente het poten van nieuwe bloembollen achterwege laat.

Beoordeling

I. Ten aanzien van het uitvoeren van de gehonoreerde ideeën voor het project 'Veelzijdig Velsen'

Bevindingen

1. In 2003 deed de gemeente Velsen een oproep aan haar inwoners in het kader van het project 'Veelzijdig Velsen', waarbij burgers werden opgeroepen ideeën aan te dragen ter verbetering van het aanzien van en de leefomgeving in de gemeente. De gemeenteraad had hiervoor een bedrag van € 300.000 beschikbaar gesteld. Verzoeker gaf hier gehoor aan. Bij brief van 12 februari 2004 deelde het college van burgemeester en wethouders van de gemeente (verder: het college) verzoeker mee dat het drie van zijn ideeën had gehonoreerd. Het ging om een fontein, een vlindertuin en een nestkastvoorziening voor gierzwaluwen.

2. Op 16 september 2004 berichtte het college verzoeker dat de vlindertuin gedeeltelijk was gerealiseerd, de voorziening voor de gierzwaluwen was aangebracht en de fontein nog in voorbereiding was. Het college noemde een contactpersoon voor de verdere uitvoering.

3. Verzoeker informeerde op 13 januari 2005 per e-mail naar de stand van zaken; hij vroeg wanneer de vlindertuin en de fontein (helemaal) gerealiseerd zouden zijn en wees er op dat naar hem was gebleken, de voorziening voor de gierzwaluwen nog niet was aangebracht. Op 25 februari 2005 mailde verzoeker de gemeente met de klacht dat het een treurige vertoning was om eerst een oproep te doen, vervolgens ideeën te honoreren

terwijl er daarna weinig tot niets gebeurde.

4. Op 14 maart 2005 vond er een gesprek plaats tussen verzoeker en de gemeente waarin verzoeker zijn klacht nader kon toelichten. Vervolgens schreef het college verzoeker op 19 april 2005 in reactie op zijn klacht dat een aantal zaken niet was gelopen zoals het hoort en bood het hiervoor verontschuldigen aan onder verwijzing naar de verontschuldigen die een medewerker van de gemeente in februari 2005 al had gemaakt. Verder gaf het college aan wat het voornemens was te doen om het realiseren van de vlindertuin en de nestkasten (verder) af te wikkelen.

Wat betreft de fontein gaf het college aan te wachten op een nieuw voorstel van de coördinerende afdeling van het project 'Veelzijdig Velsen'. Het college was met de behandelende medewerkers gelet op de huidige financiële situatie van de gemeente van mening dat zij nu niet meer op basis van het inmiddels oude besluit tot plaatsing konden overgaan. Het college wilde niet vooruitlopen op zijn nieuwe besluit en kondigde aan dat verzoeker zou worden geïnformeerd zodra het een besluit had genomen.

Het college besloot met de overweging dat het zich realiseerde niet alle klachten te hebben kunnen wegnemen, maar dat het er op vertrouwde de openstaande zaken zo goed als mogelijk te hebben afgehandeld. Voor problemen in de afwikkeling noemde het college een contactpersoon.

5. Verzoeker richtte zich bij brief van 1 mei 2005 tot de Nationale ombudsman. Ter toelichting op zijn klacht wees hij er op dat het plaatsen van de fontein was toegezegd, waarbij er ook was gelet op de beheerskosten. Nu, na het verstrijken van jaren wilde de gemeente hier op terugkomen.

6. In zijn standpunt naar aanleiding van de klacht stond het college eerst stil bij de financiële situatie van de gemeente Velsen. Het college gaf aan dat de gemeente al enige jaren met een oplopend begrotingstekort kampte. Het college had geen goedkeuring gekregen voor de begroting 2005 en had het eerste halfjaar een omvangrijke (papieren) bezuinigingsoperatie doorlopen. Momenteel stond het college voor een implementatietraject, waarbij kern van de maatregelen was een drastische teruggang in het voorzieningenniveau en een versobering van de openbare ruimte.

Het college merkte vervolgens op dat twee van de drie gehonoreerde ideeën waren gerealiseerd. Voor zover verzoeker deze als onvoldoende bestempelde, deelde het college deze zienswijze met de huidige kennis van de financiën niet. Over de fontein gaf het college aan dat deze binnen de afdeling Openbare Werken niet de hoogste prioriteit had gekregen, omdat het college van mening was dat zaken op het gebied van verkeersveiligheid en riolering (het voldoen aan wettelijke eisen) voorrang hadden. Hierbij hadden zich al de financiële problemen afgetekend en ambtelijk was er niet aan het project gewerkt. Het formele besluit hierover moest het college nog nemen en werd voorbereid

door de afdeling Algemene Zaken en Communicatie. Het college merkte hierbij op dat als de fontein was geplaatst, deze inmiddels buiten werking zou zijn gesteld gezien de genoemde financiële problemen.

De financiële situatie was gelet op het oplopende begrotingstekort en dekking hiervan uit de reserves op het moment van besluitvorming over de fontein reeds voorzienbaar. Op dat moment was er echter nog geen politiek draagvlak om de koers drastisch bij te stellen.

Het college achtte dit klachtonderdeel op basis hiervan ongegrond.

7. Verzoeker bleef in reactie op het standpunt van het college bij zijn standpunt.

Beoordeling

8. Het vertrouwensbeginsel, als onderdeel van het vereiste van rechtszekerheid houdt in dat gerechtvaardigde verwachtingen van burgers jegens een bestuursorgaan door dit bestuursorgaan worden gehonoreerd. Dit brengt met zich mee dat een bestuursorgaan gedane toezeggingen en gemaakte afspraken dient na te komen en dat een bestuursorgaan niet zonder meer terug kan komen op beslissingen die het heeft genomen.

9. Verzoeker had gereageerd op een oproep van de gemeente om ideeën aan te dragen in het kader van een door de gemeente gestart project, 'Veelzijdig Velsen'. Bij brief van 12 februari 2004 had de gemeente bij monde van het college van burgemeester en wethouders verzoeker bericht dat en welke van de ideeën die hij had aangedragen, in het kader van het project zouden worden uitgevoerd. Op grond hiervan mocht verzoeker de gerechtvaardigde verwachting koesteren dat deze ideeën ook daadwerkelijk zouden worden gerealiseerd.

10. De benarde financiële situatie van de gemeente, door het college aangevoerd als reden waarom niet zonder meer kon worden overgegaan tot het uitvoeren van het idee voor een fontein volgens het oorspronkelijke plan, doet aan dit gerechtvaardigde vertrouwen van verzoeker niet af. Immers, zoals het college zelf heeft aangegeven, was op het moment waarop moest worden beslist welke ideeën zouden worden gehonoreerd, de (aanstaande) financiële situatie van de gemeente al bekend, gelet op het oplopende begrotingstekort. Niettemin stelde de gemeenteraad een budget van € 300.000 ter beschikking voor het project, waarvan het plaatsen van de fontein deel uitmaakte.

Dat het politieke draagvlak ontbrak voor het bijstellen van het (financiële) beleid van de gemeente, is een omstandigheid die niet afdoet aan de verwachting die het college door zijn beslissing over het honoreren van een aantal van diens ideeën bij verzoeker had gewekt. Integendeel, het is niet gepast dat bestuurlijk ten nadele van gerechtvaardigde bij burgers gewekte verwachtingen wordt afgeweken van het democratische besluitvormingsproces binnen de gemeente.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

II. Ten aanzien van de bloembollen

Bevindingen

1. Tijdens het gesprek op 14 maart 2005 had verzoeker eveneens een opmerking gemaakt over het voorstel dat hij in het wijkplatform Velsen-Zuid had gedaan om bloembollen te planten aan een met naam genoemde laan. Nadat verzoeker navraag had gedaan wanneer dit zou gebeuren, had hij te horen gekregen dat de bollen al waren gepoot. Verzoeker had echter als bewoner van deze laan geen pootactiviteiten gezien noch sporen hiervan. Verzoeker kon zich niet voorstellen dat als er was gepoot, er geen enkele bol was opgekomen.

2. In zijn brief van 19 april 2005 gaf het college aan dat de door verzoeker getrokken conclusie dat de bollen niet waren gepoot door de medewerker van de gemeente was bestreden. Het ging het college te ver om opgraving te doen om de juiste zienswijze te kunnen vaststellen. Het college vervolgde met de mededeling dat er gelet op de recente besluitvorming door de gemeenteraad ten aanzien van het begrotingstekort, waarbij het zogenaamde "laaghangend fruit" dat wil zeggen alle luxe en franje in de openbare ruimte, was afgeschaft, geen nieuwe bloembollen zouden worden gepoot.

3. In het kader van het onderzoek door de Nationale ombudsman stelde het college zich op het standpunt dat het had afgezien van het laten uitvoeren van onderzoek naar het niet opkomen van de bloembollen omdat er in elk geval geen nieuwe zouden worden geplant en het college geen extra geld wilde uitgeven aan in zijn ogen ondergeschikte zaken van individueel belang. Het college achtte de klacht ongegrond, nu de wijkbeheerder had verklaard dat de bloembollen waren geplant. Het college vond dat er vanuit de gemeente zeer serieus met verzoeker was gecommuniceerd en vond de grief van verzoeker dat hij zich in de maling genomen voelde onterecht.

4. Verzoeker volhardde in reactie op het standpunt van het college in zijn standpunt.

5. Het college zond in reactie op het verslag van bevindingen een viertal foto's waarop in de berm van kennelijk de betreffende laan een aantal bloemen waren te zien.

Beoordeling

6. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven.

Dit brengt onder meer met zich mee dat een bestuursorgaan in reactie op een klacht voldoende gegevens moet verzamelen om een oordeel te kunnen vormen over de klacht, en geen oordeel mag geven op basis van onbewezen feiten.

7. Nu verzoeker beweerde geen pootactiviteiten of sporen hiervan te hebben gezien aan de bewuste laan had het college enkel op basis van de verklaring van een medewerker van de gemeente en zonder nader onderzoek uit te voeren niet tot de conclusie kunnen komen dat de bollen daadwerkelijk waren gepoot. Er was op basis van de beweringen van verzoeker enerzijds en de medewerker van de gemeente anderzijds geen aanleiding om de verklaring van de een aannemelijker te achten dan die van de ander.

Slechts nader onderzoek had kunnen uitwijzen of er bollen waren gepoot of niet. Het college had zonder onevenredige inspanning in de eigen organisatie kunnen laten nagaan of het voor de uitvoering van werkzaamheden zoals het poten van bloembollen verantwoordelijke dienstonderdeel in de hiervoor geschikte periode, pootwerkzaamheden aan genoemde laan had verricht, bijvoorbeeld door er de planning of het rooster op na te slaan. De foto's die het college heeft toegestuurd doen hier op zichzelf niet aan af, nu niet zonder meer kan worden vastgesteld of deze in het voorjaar van 2005 zijn genomen. Niet valt bovendien in te zien waarom het college deze foto's niet heeft gebruikt om haar conclusie te onderbouwen dat de bloembollen wel waren gepoot.

Zonder zich voldoende van de feiten te vergewissen, had het college niet zonder meer tot een oordeel kunnen komen over verzoekers klacht, laat staan deze ongegrond kunnen verklaren.

De onderzochte gedraging is dan ook niet behoorlijk.

Slotbeschouwing

Het project "Veelzijdig Velsen" bood een kans voor een versterkte betrokkenheid van Velsenaren bij hun gemeente. Helaas pakte het anders uit. De plannen werden afgeblazen. Het is een realiteit dat omstandigheden veranderen waardoor plannen niet tot uitvoering kunnen worden gebracht zoals men oorspronkelijk voor ogen had. Het ontbreken van politiek draagvlak voor het bijstellen van het financiële beleid van de gemeente vormt echter ten opzichte van verzoeker geen omstandigheid die kan afdoen aan zijn gerechtvaardigde verwachting dat door de gemeenteraad genomen besluiten zouden worden uitgevoerd. Zoals het besluit over zijn op verzoek van de gemeente aangedragen ideeën voor de verbetering van de leefomgeving in de gemeente Velsen. Overigens zou ook als op het moment van besluitvorming door de gemeenteraad de financiële problemen nog niet zichtbaar waren geweest, gelden dat deze problemen en de noodzaak het financiële beleid bij te stellen niet zonder meer tot het afblazen van (onderdelen van) de uitvoering van het project kunnen leiden, met name niet zonder nadere actie ten opzichte van verzoeker en andere burgers die ideeën hadden

aangedragen die volgens besluitvorming door de gemeenteraad voor uitvoering in aanmerking waren gekomen.

Het zou passend zijn geweest als het college contact had opgenomen met de betrokken burgers die ideeën hadden aangedragen die waren gehonoreerd, en met hen had besproken dat en waarom onverkorte uitvoering van de gehonoreerde ideeën niet langer mogelijk was. Dit zou het college als bestuursorgaan hebben gesierd: Een heldere en respectvolle benadering van haar inwoners die de moeite hadden genomen om zich als actieve en betrokken burger op te stellen ten behoeve van de gemeenschap van de gemeente, op expliciet verzoek bovendien van diezelfde gemeente.

De Nationale ombudsman overweegt dat het college een klein tastbaar gebaar zou kunnen maken richting deze burgers nu hun enthousiasme en betrokkenheid tegen de verwachting in en om redenen buiten hen om, niet het resultaat hebben dat hen eerder was aangegeven. Hierbij kan worden gedacht aan een bos bloemen dan wel een cadeaubon of iets dergelijks.

Bovenstaande is reden tot het verbinden van een aanbeveling aan dit rapport.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van gemeente Velsen, is gegrond ten aanzien van de uitvoering van de ideeën voor het project 'Veelzijdig Velsen', wegens schending van het rechtszekerheidsvereiste, en ten aanzien van de afdoening van de klacht over het (niet) potentieel van bloembollen, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverwerking.

AANBEVELING

De Nationale ombudsman geeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Velsen in overweging om in contact te treden met die burgers die ideeën hadden aangedragen in het kader van het project 'Veelzijdig Velsen' die waren gehonoreerd maar waarvan inmiddels duidelijk is geworden dat deze niet - onverkort - kunnen worden uitgevoerd. Hierbij geeft de Nationale ombudsman eveneens in overweging om een welgemeend gebaar te maken naar deze burgers.

Onderzoek

Op 4 mei 2005 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer G. te Velsen-Zuid, met een klacht over een gedraging van de gemeente Velsen.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van het college van burgemeester en wethouders van Velsen, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd het college van burgemeester en wethouders van Velsen verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Vervolgens werd verzoeker in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De reactie van het college van burgemeester en wethouders gaf aanleiding het verslag aan te vullen.

Verzoeker gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Brief van het college van burgemeester en wethouders van 12 februari 2004 waarin het verzoeker mededeelt welke ideeën die hij heeft aangebracht voor het project 'Veelzijdig Velsen' zijn gehonoreerd.
2. Brief van het college van burgemeester en wethouders van 16 september 2004 waarin het verzoeker informeert over de stand van zaken ten aanzien van de uitvoering van de ideeën.
3. E-mailbericht van verzoeker van 13 januari 2005 gericht aan de gemeente waarin hij informeert naar de stand van zaken.
4. Klacht van verzoeker, verzonden per e-mailbericht van 25 februari 2005, gericht aan de gemeente.
5. Brief van het college van burgemeester en wethouders van 19 april 2005 ter behandeling van verzoekers klacht.
6. Verzoekschrift aan de Nationale ombudsman van 1 mei 2005.
7. Standpunt van het college van burgemeester en wethouders van 12 augustus 2005.
8. Reactie van verzoeker, ontvangen op 28 oktober 2005.
9. Reactie van het college van burgemeester en wethouders op het verslag van bevindingen van 10 mei 2006.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond